

Bilaga – Teknisk beskrivning av strukturersättningsmodellen

Inledning

Underlaget till modellen, som tillhandahålls av Statistikmyndigheten SCB, innehåller uppgifter om förskoleplacering för barn med placering i förskola i september varje år. Underlaget från SCB innehåller de sex variabler som beskriver barnens och förskolornas sammanhang.

Underlaget resulterar i ett index för var och en av förskolorna som ingår i det inskickade materialet. Indexet kan sedan användas som underlag för att fördela resurser mellan förskolorna i kommunen.

Variabler i modellen

De variabler som beskriver barnens socioekonomiska bakgrund är:

1. Barnet har ingen vårdnadshavare som har högre utbildning än grundskola.
2. Barnet har ingen vårdnadshavare som har högre utbildning än gymnasiet.
3. Barnet bor i ett hushåll med låg ekonomisk standard.
4. Barnet har ingen vårdnadshavare som är född i Sverige.
5. Barnet bor i ett bostadsområde som tilldelats en *områdestyngd*.
6. Barnet går på en förskola som tilldelats en *förskoletyngd*.

Definitioner av variabler

Nedan framkommer hur variabel 1–4 definieras. Variabel 1–4 benämns som *hushållstyngd*.

Variabel 5 och 6 benämns som *områdestyngd* respektive *förskoletyngd*. Dessa utgörs av variabel 1–4, hur dessa räknas fram framkommer i avsnitt *Viktning av modellen*.

Ingen vårdnadshavare har högre utbildning än grundskola / gymnasiet

I enlighet med SCB:s definition:

Inte högre än grundskola: Förgymnasial utbildning är grundskola, folkskola eller motsvarande.

Inte högre än gymnasium: Förgymnasial utbildning är grundskola, folkskola eller motsvarande, gymnasial utbildning.

Endast barn vars vårdnadshavare har registrerade uppgifter kan ingå i beräkningen. Saknas uppgifter hanteras de som ej lågutbildade.

Boende i hushåll med låg ekonomisk standard

I enlighet med SCB:s definition:

Disponibel inkomst är summan av alla skattepliktiga och skattefria inkomster minus skatt och övriga negativa transfereringar. Inkomsten redovisas både inklusive och exklusive kapitalvinst/kapitalförlust, det vill säga den vinst/förlust som uppkommer vid försäljning (realisering) av tillgångar, exempelvis aktier, fonder eller fastigheter.

Ekonomisk standard har hushållet som inkomstenhet och individen som analysenhet. Det betyder att alla hushållsmedlemmars disponibla inkomster summeras. Därefter justeras hushållets totala disponibla inkomst med hjälp av en ekvivalensskala utifrån hushållets storlek och sammansättning och fördelas lika mellan hushållets medlemmar.

Vid publiceringen av inkomstår 2021 infördes en utökad ekvivalensskala, där hänsyn tas till att barn kan dela sitt boende mellan föräldrarna om föräldrarna inte bor tillsammans (så kallat växelvis boende). Den utökade skalan tillämpas från och med inkomstår 2011. Ytterligare information finns i statistikens kvalitetsdeklaration.

Följande skala används i statistiken: Vikt

Ensamboende 1,00

Sammanboende par 1,51

Ytterligare vuxen 0,60

Första barnet 0–19 år 0,52

Andra och påföljande barn 0–19 år 0,42

Växelvis boende barn 0–19 år, första barnet 0,38

Växelvis boende barn 0–19 år, andra och påföljande barn 0,28

Exempel: Ett sammanboende par med två barn har en disponibel inkomst på 490 000 kronor. Hushållet har en total konsumtionsvikt på $1,51 + 0,52 + 0,42 = 2,45$.

Hushållets disponibla inkomst per konsumtionsenhet blir då 490 000 kronor / 2,45 konsumtionsenheter = 200 000 kronor per konsumtionsenhet.

Det innebär att hushållet har samma ekonomiska standard som en ensamboende person med en disponibel inkomst på 200 000 kronor.

Låg ekonomisk standard

Låg ekonomisk standard avser andelen personer som lever i hushåll vars ekonomiska standard är mindre än 60 procent av medianvärdet för riket.

Hög ekonomisk standard

Hög ekonomisk standard avser andelen personer som lever i hushåll

vars ekonomiska standard är dubbelt så hög som medianvärdet för riket.

Ingen vårdnadshavare är född i Sverige

I enlighet med SCB:s definition:

Statistiken baseras på uppgifter från Skatteverkets folkbokföring.

Den som är född i ett annat land räknas som utrikes född, oavsett föräldrarnas födelseland eller medborgarskap. Invandrare, utländska studenter och adopterade räknas som utrikes födda, så länge de är folkbokförda här.

Asylsökande och andra som inte är folkbokförda här ingår inte i befolkningen, och finns inte med i den här statistiken.

Viktning av modellen

Beräkning av hushållstyngd

Varje variabel i hushållssammanhanget utgör en tyngd. Maximal hushållstyngd är därmed fyra.

I variabeln "Ingen vårdnadshavare har högre utbildningsnivå än gymnasiet" ingår per definition alla som även ingår i "Ingen vårdnadshavare har högre utbildningsnivå än grundskola". Detta för att vårdnadshavare med endast förgymnasial utbildning ska väga tyngst.

Beräkning av områdestyngd

Områdestyngden beräknas separat, med motsvarande variabler som hushållstyngden. Området utgår från regionala statistikområden (RegSO) som är en rikstäckande indelning av landet skapad av SCB. I Malmö finns det 91 regionala statistikområden.

Eftersom urvalet av befolkningen som ingår i variablerna inom områdestyngden skiljer sig (för utbildning ingår befolkning mellan 25–64 år, för ekonomi och utländsk bakgrund ingår hela befolkningen), gör beräkningen på följande sätt. Andel av urvalet som uppfyller respektive variabeln, uttryckt i decimaltal, summeras (beräkning resulterar i en genomsnittlig områdestyngd men tar hänsyn till de olika urvalen). Om värdet är 1,5 eller högre tilldelas bostadsområdet en områdestyngd. Alla barn i bostadsområdet tilldelas en områdestyngd.

Beräkning av förskoletyngd

För att beräkna förskoletyngden summeras antal barn under variablerna i hushållstyngden (variabel 1–4), detta utgör en förskolas totala hushållstyngd. Observera att detta inte inkluderar områdestyngden, utan endast hushållstyngden. Den totala hushållstyngden divideras med antal barn på förskolan, detta utgör den genomsnittliga hushållstyngden på förskolan.

Om den genomsnittliga hushållstyngden är 1,5 eller högre tilldelas en förskoletyngd. Alla barnen på en förskola som har en genomsnittlig hushållstyngd på 1,5 eller högre får en förskoletyngd. Det innebär att förskoletyngden för en förskola är antal barn gånger en tyngd.

Fördelning av strukturersättning

För att beräkna den slutgiltiga fördelningen av strukturersättning summeras de tre tyngderna, hushållstyngden, områdestyngden och förskoletyngden per barn. Ett barn kan generera max sex tyngder. Summeringen av barnen på förskolans tyngder utgör förskolans index.

För att beräkna vilken strukturersättning som varje tyngd genererar summeras det totala antal tyngder för alla barn som ingår i beräkningen. Den totala strukturersättning som ska fördelas innevarande år delas med den totala tyngden för alla barn. Detta utgör strukturersättning per tyngd, vilket innebär att varje ingående variabel i modellen väger lika.

Varje förskola får ersättning för totalt antal tyngder för alla barn (deras index) gånger den strukturersättning per tyngd som räknats fram.

Övrigt om beräkningen

Barn med tillfälligt personnummer¹ genererar alltid full strukturersättning utifrån hushållstyngd och områdestyngd. Utifrån den tilldelade hushållstyngden bidrar de till beräkningen av förskolans eventuella förskoletyngd.

Det är alltid barnets folkbokföringsadress och vårdnadshavare (i juridisk mening) som är utgångspunkten i beräkningen.

---

¹ Detta inkluderar barn med tillfälligt personnummer samt barn med skyddade personuppgifter som endast ha tillfälligt personnummer i placeringssystemet.